

Thesis Title	Redefining Farm Livelihoods Within an Urbanizing Commune in Hanoi, Vietnam	
Author	Mr. Pham Tran Thang Long	
Degree	Master of Arts (Sustainable Development)	
Thesis Advisory Committee	Professor Dr. Anan Ganjanapan	Advisor
	Associate Prof. Dr. Wattana Sugunnasil	Co-advisor

ABSTRACT

This study contains an analysis of farm livelihoods operating within the global phenomena of intensive urban expansion and market engagement, in an administrative suburban commune of *Hà Nội* City, in *Việt Nam*. Based on the case study of an urbanizing commune - *Đông Mỹ*, the focus of the study is on the everyday practices of urban farming, and the agency of the farm households who wish to continue within the urban farming framework. There are two specific objectives to this study: (i) to understand the process of agricultural transformation at the level of the farm household, under the processes of market integration and urban engagement, and (ii) to explore the struggles of the farm households and their individual members in terms of their agricultural practices and livelihood consumption patterns, under this urban transition. In order to achieve these objectives, ethnographic field research was carried out during the period 2008 to 2010, the fieldwork taking place under a conceptual framework aimed at understanding the redefinition of farm livelihoods, based upon two main concepts: (i) everyday livelihood strategies as a reflection of changing power relations, and (ii) the consumption of meanings as a negotiation practice.

Located close to the Old Quarter in *Hà Nội* and surrounded by low-lying topography, *Đông Mỹ* commune is currently translating the global incentives of the commodification of production and urbanization into specific practices within an urban farming context, and a hybrid space of negotiation can be suggested as conceptualizing the farm livelihoods occurring within this form of urban farming. It is within this space that the local people with farmland constantly interact and contest as part of their socially and economically driven urban engagement. On the whole, there are three major findings from this study.

The process surrounding “urban-farming” has already been identified. Farm households in urbanizing areas are no longer under pressure in terms of productivity alone, but face the more sophisticated requirements brought-about by the need to produce ‘high-quality’ products at a comparative and competitive advantage. Those farm households who have been able to engage in and promote the process of urban farming have been very active in developing a variety of livelihood strategies so that they can benefit somewhat from the urbanizing process. At least three different forms of urban farming are being operated in the case study area, in response to the consumption demands of urban people: intensive diversified food producing farms, high-value decorative plant farms and large recreational and entertainment farm complexes. Not simply economic practices; however, the farm households’ livelihood strategies in the urban farming area are actually comprised of a complicated mix of local people’s participation in both production and consumption. They do produce some material and some social meaning with respect to the consumption of both the urban dwellers and themselves, and by practicing urban farming for the consumption of meaning, these farm households have been able to effectively negotiate in order to sustain their urbanizing positions, over the uncertainties and risks created by the state-sponsored free market.

It has also been argued that the process of urban farming represents a negotiated, hybrid space. Farm households do not focus purely on economic rationality, but more importantly on the demands for social mobility related to their status, as realized through the results of their choices and preferences. Such a hybridity of farm livelihoods can be considered as a form of household strategy or practice that redefines both urban farming and urban livelihoods, and in this hybrid

space, people are not passive, but dynamically engaged in constructing their livelihoods by means of the consumption of meaning. Also, in this hybrid space of everyday negotiation, the local and urban people interactively use their best resources to settle most effectively within their transformative situation.

This thesis finally argues that policies cannot alone encourage people to engage in the market economy, but that mechanisms related to social welfare, safety nets and security beyond economic benefits are also required. The local authority's active enforcement of regulations, both in terms of land and farm management, has led to an increased level of socio-economic differentiation among the farm households, as seen through the development of three groups: the trans-local, the urban-connected and the urban-driven groups, each of which represents a different degree of mobility in terms of the transition to a more urban lifestyle, due to unequal access to resources and political connections. For that reason, what local people see differently from the officials are the negative results of the official's expectations, and the so called "unintended consequences" that occur. Urban farming thus provides evidence of the complex relationships that exist between state controls, market regulations and the local people's agency; none of which can work independently based upon a linear approach.

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การนิยามความหมายของการดำรงชีวิตด้านเกษตรกรรมในชุมชนที่กำลังกลายเป็นเมือง ชานกรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม	
ผู้เขียน	นาย ฝับ เจิ่น ทัง ลอง	
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนารายยั่งยืน)	
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ศาสตราจารย์ ดร.อนันท์ กาญจนพันธุ์	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
	รองศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุกข์ศิลป์	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีขอบเขตอยู่ที่การวิเคราะห์วิถีชีวิตทางการเกษตรซึ่งได้ดำเนินอยู่ภายในปรากฏการณ์ของโลก ในแง่ของการขยายตัวของเมืองอย่างเข้มข้นและการพัวพันกับระบบตลาด สิ่งนี้ได้เกิดขึ้น ณ เขตปกครองของคอมมูนแห่งหนึ่ง ชานเมืองกรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม การศึกษานี้อยู่บนฐานของกรณีศึกษาที่เน้นไปที่การปฏิบัติการในชีวิตประจำวันของเกษตรกรผู้ซึ่งปรารถนาที่จะดำรงชีวิตอยู่ในกรอบของการทำเกษตรในเมือง (Urban Farming) ในคอมมูนที่ชื่อว่า “ดงหมี” (Đông Mỹ) ซึ่งกำลังกลายเป็นเมือง การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ที่เฉพาะเจาะจงสองอย่าง คือ (1) เพื่อทำความเข้าใจกระบวนการของการเปลี่ยนรูปของเกษตรกรรมในระดับของการเกษตรครัวเรือนภายใต้กระบวนการของการพัวพันกับตลาดและการ(กลายเป็นเมือง) (2) เพื่อค้นคว้าในเรื่องการต่อสู้ดิ้นรนของครัวเรือนเกษตรกรรมและสมาชิกในครอบครัวในเรื่องของการปฏิบัติการทางการเกษตร ตลอดจนแบบแผนการบริโภคในวิถีชีวิตของพวกเขา ซึ่งอยู่ช่วงระยะเปลี่ยนผ่านไปสู่ความเป็นเมือง และเพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ทั้งสองข้อ การวิจัยในเชิงชาติพันธุ์ได้ถูกนำมาใช้ในการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2551 – 2553 กรอบของการวิจัยได้ถูกดำเนินการภายในกรอบแนวความคิดซึ่งมีความมุ่งหมายที่จะทำความเข้าใจในเรื่องการให้ความหมายใหม่ของวิถีชีวิตของเกษตรกรที่อยู่บนพื้นฐานของแนวความคิดสองอย่าง ได้แก่ (1) กลยุทธ์ในวิถีชีวิตประจำวัน ในฐานะที่มันสะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์เชิงอำนาจ และ (2) การบริโภคความหมาย ในฐานะที่เป็นการปฏิบัติการของการต่อรอง

คอมมูนดงหมี่ตั้งอยู่ที่ย่านเก่าแก่ของกรุงฮานอย ถูกล้อมรอบไปด้วยลักษณะภูมิประเทศพื้นที่ลุ่ม ดังนั้นคอมมูนดงหมี่ในปัจจุบันจึงเปลี่ยนไปสู่แรงดึงดูดในเชิงผลประโยชน์ในระดับโลก ทั้งในด้านของกระบวนการทำให้เป็นสินค้าในแง่การผลิตและการทำให้กลายเป็นเมือง ทั้งนี้ โดยการใช้ปฏิบัติการบางอย่างที่มีลักษณะเฉพาะ ภายใต้บริบทของการทำเกษตรในเมือง นอกจากนี้ พื้นที่ของการผสมผสานของการต่อรองก็สามารถนำเสนอในฐานะที่เป็นกรอบทางความคิดของวิถีชีวิต การเกษตรที่ปรากฏขึ้นในรูปแบบของการทำเกษตรในเมือง มันอยู่ภายในพื้นที่ที่คนท้องถิ่นกับพื้นที่เกษตรกรรมมีปฏิสัมพันธ์และตอบโต้กันอย่างไม่ลดละ ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจและสังคมไปสู่การพัวพันกับเมือง ทั้งหมดนี้คือข้อค้นพบหลักของการศึกษาในครั้งนี้

กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรในเมืองนั้น ได้ถูกนำมาพิจารณาในการศึกษาในครั้งนี้ด้วย คราวเรือนทางการเกษตรในเมืองไม่ได้อยู่ภายใต้แรงกดดันในแง่ของการผลิตเพียงอย่างเดียว แต่มันเผชิญหน้ากับความจำเป็นที่สลับซับซ้อน ซึ่งเกิดจากความต้องการในการผลิตสินค้าคุณภาพสูงเพื่อการค้าได้เปรียบในการแข่งขัน ดังนั้น คราวเรือนของเกษตรกรที่มีความสามารถในการเข้าสู่ระบบเพื่อสนับสนุนกระบวนการของการทำเกษตรในเมืองจึงค่อนข้างจะมีความเข้มแข็งในการพัฒนากลยุทธ์ในวิถีชีวิตได้อย่างหลากหลาย ดังนั้นพวกเขาสามารถได้ประโยชน์บางอย่างจากกระบวนการกลายเป็นเมือง อย่างน้อยที่สุด ในกรณีศึกษาของพื้นที่นี้ มันกำลังเกิดรูปแบบที่แตกต่างกันในการทำเกษตรในเมือง อย่างน้อยสามรูปแบบ ในการตอบสนองต่ออุปสงค์การบริโภคของคนเมือง การกระจายการผลิตสินค้าเกษตรอย่างเข้มข้น การสร้างมูลค่าเพิ่ม การทำสวนไม้ประดับ รวมทั้งการสวนเพื่อสันทนาการและความบันเทิง อย่างไรก็ตาม เรื่องของการเกษตรแบบคราวเรือนและกลยุทธ์ในวิถีชีวิตในพื้นที่ของการทำเกษตรในเมือง มันไม่ใช่แค่การมองง่ายๆ ว่าเป็นเรื่องของการปฏิบัติการทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ความจริงแล้วมันประกอบด้วยการผสมผสานการมีส่วนร่วมของผู้คนในการผลิตและการบริโภคอย่างสลับซับซ้อน พวกเขาได้ผลิตสิ่งของและความหมายทางสังคมบางอย่างผ่านการปฏิบัติการของการทำการเกษตรในเมืองเพื่อการบริโภคความหมาย คราวเรือนเกษตรกรเหล่านี้สามารถที่จะต่อรองได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อรักษาตำแหน่งแห่งที่ของการกลายเป็นคนเมือง การอยู่เหนือความไม่แน่นอนและความเสี่ยงที่ถูกสร้างขึ้น โดยการตลาดเสรีที่ได้รับการสนับสนุนโดยรัฐ

นอกจากนี้ มันได้ถูกพิสูจน์อีกอย่างหนึ่งว่ากระบวนการของการทำเกษตรในเมืองเป็นภาพตัวแทนของพื้นที่ของการต่อรองและการผสมผสาน คราวเรือนเกษตรกรไม่ได้มุ่งเน้นไปที่ความมีเหตุผลในทางเศรษฐกิจ (Economic Rationality) แต่เพียงอย่างเดียว แต่สิ่งที่สำคัญกว่านั้นคืออยู่บนความต้องการของการขับเคลื่อนทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพ ซึ่งได้ถูกทำให้เป็นจริงโดยการแสดงออกผ่านทางผลลัพธ์ของการเลือกและความฝึกฝนในสิ่งที่พวกเขาชอบ การผสมผสาน

ของวิถีชีวิตเกษตรกรที่ว่านี้สามารถพิจารณาได้จากรูปแบบของกลยุทธ์ของครัวเรือนหรือการปฏิบัติการ ที่มันได้ปรับเปลี่ยนความหมายใหม่ทั้งการทำเกษตรในเมืองและวิถีชีวิตคนเมือง นอกจากนี้ ในพื้นที่ของการผสมผสานนี้ ผู้คนไม่ได้เป็นฝ่ายตั้งรับ แต่ได้เข้าไปต่อสู้อันกระบวนการประกอบสร้างวิถีชีวิตของพวกเขาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้โดยผ่านวิถีทางของการบริโภคความหมาย เช่นเดียวกันกับในพื้นที่ของการผสมผสานการต่อรองในชีวิตประจำวัน ทั้งคนที่ท้องถิ่นและคนเมือง ต่างก็ใช้ทรัพยากรที่ดีที่สุดที่ตัวเองมีอยู่อย่างร่วมมือกัน ในการตั้งหลัก-รับมือ ภายในสถานการณ์ของการเปลี่ยนผ่าน (ไปสู่ความเป็นเมือง) อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ท้ายที่สุดนี้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ยังได้พิสูจน์ว่านโยบาย (ของรัฐ) โดยลำพังนั้น ไม่สามารถช่วยเหลือประชาชนในการเข้าไปต่อสู้กับระบบเศรษฐกิจแบบการตลาดได้ แต่ทว่ากลไกต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการทางสังคม เครือข่ายความปลอดภัยทางสังคม ซึ่งอยู่เหนือไปกว่าผลประโยชน์ในทางเศรษฐกิจนั้น เป็นสิ่งที่จำเป็น เจ้าหน้าที่รัฐท้องถิ่นที่ผลักดันกฎเกณฑ์ต่างๆ อย่างแข็งขัน ทั้งในแง่ของการบริหารจัดการที่ดินและเกษตรกรรม ได้ทำให้ความแตกต่างทางด้านเศรษฐกิจและสังคมท่ามกลางครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น ซึ่งมองเห็นได้จากพัฒนาการของกลุ่มเกษตรกรสามกลุ่ม ได้แก่ การข้ามถิ่น การถูกเชื่อมกับเมือง และการถูกผลักดันให้ไปสู่เมือง แต่ละกลุ่มเกษตรกรเป็นภาพตัวแทนของระดับความสามารถในการเคลื่อนตัวที่แตกต่างกันในแง่ของการเปลี่ยนผ่านไปสู่การมีวิถีชีวิตแบบคนเมือง ทั้งนี้เนื่องจากความไม่เท่าเทียมกันในการเข้าถึงทรัพยากรและการเชื่อมโยงกับการเมือง (Politics) ด้วยเหตุนี้ สิ่งที่คนท้องถิ่นเห็นแตกต่างจากเจ้าหน้าที่รัฐ คือผลลัพธ์ในทางลบ อันผิดไปจากที่เจ้าหน้าที่รัฐคาดหวัง มันก็ได้เกิดขึ้นแล้ว เราอาจจะเรียกมันว่าเป็น “ผลกระทบที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ” ดังนั้น การทำเกษตรในเมืองได้เป็นประจักษ์พยานของความสัมพันธ์อันสลับซับซ้อนที่ดำรงอยู่ ระหว่างการควบคุมโดยรัฐ กฎของการตลาด และคนท้องถิ่น ทั้งสามอย่างนี้ไม่สามารถทำอะไรได้อย่างอิสระในวิถีทางเชิงเดี่ยวของตัวเอง